

Gülşah AŞIK

**TÜRK MEDENİ KANUNU
VE YARGITAY KARARLARI
KAPSAMINDA
YARDIM NAFAKASI**

onikilevha

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR DİZİNİ	XV
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1. NAFAKA KAVRAMI, TÜRLERİ, NAFAKANIN HUKUKİ NİTELİĞİ VE NAFAKA ALACAĞININ ÖZELLİKLERİ	3
1.1. Nafaka Kavramı.....	3
1.2. Nafaka Türleri	4
1.2.1. Bakım nafakaları.....	4
1.2.1.1. Tedbir nafakası.....	4
1.2.1.2. Yoksulluk nafakası	5
1.2.1.3. İştirak nafakası.....	6
1.2.2. Yardım nafakası	7
1.3. Nafakanın Hukuki Niteliği	7
1.4. Nafaka Alacağının Özellikleri	8
1.4.1. Nafakanın miras yoluyla geçmemesi.....	8
1.4.2. Nafakanın kural olarak üçüncü kişilere devir edilememesi.....	10
1.4.3. Nafaka alacağı üzerinde rehin tesis olunamaması.....	11

1.4.4. Nafaka alacağının haczedilememesi.....	11
1.4.5. Nafakanın takas edilememesi	13
1.4.6. Nafakadan feragat edilememesi.....	14
1.4.7. Nafaka alacağının kural olarak nakden ve peşin olarak ödenmesi.....	16
1.4.8. Nafakanın kamu düzeni ile ilgili olması	16

İKİNCİ BÖLÜM

2. YARDIM NAFAKASININ TEMEL ESASLARI	19
2.1. Genel Olarak	19
2.2. Yardım nafakasının özellikleri	20
2.2.1. Yardım nafakasının taliliği	20
2.2.2. Yardım nafakasının karşılıklı oluşu.....	21
2.2.3. Birden fazla nafaka yükümlüsü arasındaki sorumluluk sırası.....	21
2.2.4. Nafaka talebine aile bağlarının zayıflamasının etkisi.....	22
2.2.5. Yardım nafakasının sınırlılık ve yasallık ilkesine tabi olusu.....	25
2.3. Yardım Nafakası Alacaklıları Ve Yükümlülerı	26
2.3.1. Genel olarak.....	26
2.3.2. Üstsoy ve altsoy	27
2.3.3. Evlat edinme ilişkisi	29
2.3.4. Kardeşler	31
2.3.5. Resmi veya kamuya yararlı kurumlar	32
2.4. Yardım Nafakasının Şartları	33
2.4.1. Alacaklı bakımından yardım nafakasının şartları.....	33
2.4.1.1. Hâkimden talep edilmesi	33
2.4.1.2. Yoksulluk hâli.....	34
2.4.1.2.1. Genel olarak	34
2.4.1.2.2. Yoksulluk kavramı.....	34
2.4.1.2.3. Yoksulluk hâlinin tespit edilmesi	35

2.4.1.2.3.1. Genel olarak	35
2.4.1.2.3.2. Kişinin malvarlığını tüketmiş olması	35
2.4.1.2.3.3. Düzenli bir gelire sahip olması hâli	37
2.4.1.2.3.4. Bir işte çalışmayan ergin kişinin yardım nafakası talep etmesi hâli.....	38
2.4.1.2.3.5. Çalışma yeteneği bakımından cinsiyet ayrıımı.....	40
2.4.1.2.3.6. Yoksulluk hâlinin tespitinde kişisel ihtiyaçların dikkate alınması.....	41
2.4.1.2.3.7. Nafaka alacaklarının kendi kusuru sebebiyle yoksullağa düşmesi.....	42
2.4.1.2.3.8. Eğitimi devam eden ergin kişinin yardım nafakası talep etmesi	43
2.4.2. Yardım nafakasının yükümlü bakımından şartları	46
2.4.2.1. Ödeme kabiliyeti (altsoy-üstsoy hissîlığında).....	46
2.4.2.2. Kardeşlerin refah içinde bulunması	49
2.4.2.2.1. Genel olarak.....	49
2.4.2.2.2. Refah hâlinin tespit edilmesi	49
2.5. Yardım Nafakasında Sıra	51
2.5.1. Nafaka yükümlülüğündeki sıra	51
2.5.2. Aynı sıradaki birden fazla yükümlünün sorumluluğu	53
2.5.3. Miras sırasını atlayarak talepte bulunma	54
2.5.4. Farklı sıralardaki yükümlülerin aynı anda birlikte sorumluluğu	54
2.5.5. Nafaka alacakları arasındaki sıra.....	55

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YARDIM NAFAKASININ BAŞLANGICI, BELİRLENMESİ, İFASI, ARTIRILMASI, AZALTILMASI VE SONA ERMESİ	57
3.1. Yardım Nafakasının Başlangıcı	57
3.2. Nafakanın Belirlenmesi	59
3.2.1. Genel olarak.....	59
3.2.2. Nafaka alacaklısı açısından	60

3.2.3. Nafaka yükümlüsü açısından	62
3.3. Yardım Nafakasının İfa Şekli Ve Zamanı	64
3.3.1. Nafakanın ifa şekli	64
3.3.2. İfa zamanı	65
3.4. Nafakanın Artırılması, Azaltılması Veya Kaldırılması	66
3.4.1. Genel olarak	66
3.4.2. Yardım nafakasının artırılmasının, azaltılmasının veya kaldırılmasının sebepleri	67
3.4.2.1. Nafaka alacaklarını ilgilendiren sebepler.....	67
3.4.2.2. Nafaka yükümlüsünü ilgilendiren sebepler	68
3.4.2.3. Tarafların kişisel durumları haricinde meydana gelen artırma veya azaltma sebepleri	69
3.4.3. Yardım nafakasında yapılacak değişiklikle ilgili mahkeme kararı.....	70
3.5. Yardım Nafakasının Sona Ermesi.....	72
3.5.1. Ölüm hâli.....	72
3.5.2. Nafaka alacaklarının evlenmesi	73
3.5.3. Nafaka alacaklarının yoksulluk hâlinin sona ermesi	73
3.5.4. Nafaka yükümlüsünün ödeme gücünün veya refah hâlinin sona ermesi.....	74
3.5.5. Evlatlık ilişkisinin sona ermesi	74

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. YARDIM NAFAKASINA İLİŞKİN USUL HÜKÜMLERİ VE YABANCILIK UNSURU TAŞIYAN İLİŞKİLERDE YARDIM NAFAKASINA UYGULANACAK HUKUKUN TESPİTİ.....	75
4.1. Yardım Nafakası Davasının Tarafları.....	75
4.1.1. Genel olarak	75
4.1.2. Yardım nafakası davasında davacı	76
4.1.3. Yardım nafakası davasında davalı.....	77

4.2. Nafaka Davasında Görevli Mahkeme.....	78
4.2.1. Genel olarak.....	78
4.2.2. Aile mahkemeleri.....	79
4.3. Nafaka Davasında Yetkili Mahkeme.....	81
4.3.1. Genel olarak.....	81
4.3.2. Yardım nafakasında yetkili mahkeme	82
4.4. Nafaka Davasında Uygulanacak Yargılama Usulü, Davanın Açılması ve Yargılama Aşamaları.....	83
4.4.1. Nafaka davasında uygulanacak yargılama usulü.....	83
4.4.2. Davanın açılması.....	85
4.4.3. Yargılanmanın aşamaları.....	87
4.5. Yardım Nafakasında Vekâlet Ücreti, Temyiz Sınırı Ve Faize İlişkin Karar.....	88
4.5.1. Vekâlet ücreti.....	88
4.5.2. İstinaf ve temyiz parasal sınırı ile süresi	89
4.5.3. Nafaka davasında faize dava tarihinden itibaren hükmedilememesi.....	90
4.6. Nafaka Davasında İspat Yükü.....	90
4.6.1. Genel olarak.....	90
4.6.2. Yardım nafakasında taraflarca ispat edilecek hususlar	91
4.7. Adli Yardım.....	92
4.7.1. Adli yardımın şartları	92
4.7.1.1. Yoksulluk hâli.....	92
4.7.1.2. Haklı olma.....	92
4.7.2. Adli yardım usulü	93
4.7.3. Adli yardımın menfaatleri	94
4.8. Yardım Nafakasında Zamanaşımı.....	95
4.9. Nafaka Hükmünün İcrasının Özellikleri	96
4.9.1. Yardım nafakasına ilişkin mahkeme hükmünün icrası için kesinleşmesi aranmaz	96

4.9.2. Yardım nafakası alacaklarının hacze imtiyazlı iştirak yetkisi.....	98
4.9.3. Nafakaya ilişkin mahkeme kararın yerine getirilmemesinin yaptırımı	100
4.9.3.1. Genel olarak.....	100
4.9.3.2. Nafaka hükmüne uymama suçunun unsurları	101
4.9.3.3. Tazyik hapsi cezasının özellikleri	104
4.10. Milletlerarası Özel Hukukta Yardım Nafakasına Uygulanacak Hukuk.....	105
4.10.1. Genel olarak.....	105
4.10.2. Yardım nafakasına uygulanacak hukuk	106
4.10.3. 1973 tarihli nafaka yükümlülüğüne uygulanacak kanuna dair la haye sözleşmesi	107
SONUÇ	111
KAYNAKÇA	119